

Yerevan, Mashtots Institute of Ancient
Manuscripts (Matenadaran)
2267: 43r-52v

**The Armenian-
Qypchaq glossary
of deacon Lussig
to Psalter
Lviv, 1581**

(43r) Պամուլթի Հայի և խը չախ լեզուի. մեկնեալ լուսիկ:

1 - ա:

Երանեալ է այր որ ոչ զբնաց ՚ի խորհուրդս ամ արշտաց. ՚ի ճպհի մեղաւոց նա ոչ նստաւ.

Սանլըտըր էր խայսի քի պարմատը քէնկաշինս խըրսըզարնընկ. տա եօրունս եագիլլընընկ. օլ օրլուրմատը:

Sanlidir er, çaysi k'i barmadi k'engäşinâ çirsizlarniñ da yoluna yazıçlılarniñ ol olturmadi.

Ալ օրէն՝

ժանդից
ի ժամն
մի թափեսցի
զի Հօւէ

2 - փ:

ի սնտոխս՝
անդիման
ի միասին
խզեսցուք
լուծցուք
ընկեսցուք
ի մէնջ

զլուծ
ծագս
Հովեսցես
զանօթ
փրտի
արդ

կորընչիցիք
որ դքեսցի

3 - դ:

Կնէղիչք իմ՝
ննջեցի
իւրոյ

զօրաց
պատեալ
պշրլ
Հարեր

ի տարապարտուց

4 - դ:

անդորր
խստասիրտք
զնանրուլթի
զղջացարտք

Էվէդ օր՝:

արչալլարնընկ
վախդնս՝
դօքլմկայ եա սիլքմկայ
քի եազտըրըր

պօշլինու՝

խարշի
պիրկայ
չէշիիխ
չէշլիիխ
սակլիիխ
պիզտան
պօյունտրուխուն
խըրըզը
գուդսարսէն
սաղըդ
չօլմաքշինինկ
Հալի օշդա
դաս պօլուրսիզ
խա ունաս

խըսդրուչիլարըմ՝
ջըրըմ էդդիմ՝
թուման
չէրուլ քուչլու
չօ չօվրայ
տօլաշի
ուրտունկ
Հէչ երկատան

ավլախ
պէք երգիլար
Հէչլիքնի
պօշման պօլունկուզ

Evet or՝:

arçallarniñ
vaçtina
tökülmägäy ya silkmägäy
ki yaydirir

boşluçnu՝

çarşı
birgä
čeşiyiç
čeşiyiç
salıyiç
bizdän
boyundruçun
çiriyi
kütsärsen
saçıt
çölmäkçiniñ
hali ošta
tas bolursiz
çaпunsa

çüstirüçilarım
çirim yattim
tümän
çerüv küçlü
çöp çövrä
dolaşıp
urduñ
heç yergädän

avlaç
bek erklilär
heçlikni
poşman boluñuz

[Colophon]

ԹՎ ՈՂ ԿԱՅՐԻԼ Ժ . ՉԵՆԱՄ՝ ԼՐՈՍԻԿ ՍԱՐԿԱՍԱԳԻ:
(43v) **5 - Է:**

ԿՈՒՐՈՂՐՐ՝
ԱՆԿԵՅԻՆ
ԴԱՌՆԱՅԷ՝ ԿԻՆ
ՎԱՐԹԵՍԵՅԻՆ
ՏՐ ՈՎ ԳԻՆՈՒ
ՎՐԱԿ

ՕՎՈՒՐՈՂՐԱՐՐ
ԴՈՇՔԱՅԼԱՐ
ՔԻ ԱՇՐՎԱԳԻՐ՝ Ր
ՕԿՈՆԿԱՅԼ՝ Ր
ԵԱՐԱՂՐ
ԴԱԾ

Xolu ašira Lusig,
dıyakonus armenus.
ovurtları
tüşkăylăr
ki açıylattılar
ögüngăylăr
yaraylı
tadž

6 - Գ:

ԺՇԿԵԱ
ՄԱԿԻԾԱ
ՂԱՆԿՈՂԻՆԱ ԹՄԱԿԵՅԻ
ԵՆՈՍ

ՕՆԿԱՂԳ
ՕՐՆՈՒՄՆՈՒ
ԴՕՉԱՔԻՄՆԻ ՆԼԱԳՂՐՄ՝
ՔԵՐԻ. ԱՐՈՒՍԱՐԻ

oňalt
ornumnu
töšăkimni çilattım
keri, artxarı

7 - Է:

ՀԱՐԱԾՇԱԿ՝
ԳՈՍԵԷ
ԵՐ ԷՔ
ԱԿԶ[ՍԱ]Կ[Ի]ՍԵԷ
ԱՎԱ

ԽՈՒՎՈՆՆԻՐԱՐՐՄ՝
ՇԱՀԱԹ
ԽԱՇԱՆ
ԽԱ ՍԱԿԱԿ
ՍՕՆԿՐԱ
ՍՂՂՆՍՈՐՐԿԱԿ
ԴՈՒԿԱԳՄԱ
ԵԱԷՐՄԱՍ
ՔՐՈԿՍՈՒՐՄԱԽ ՎԻԼԱ
ՕՉԳԱԿ ՎԱՇԼԱՍՐ
ԴՈՇՔԱՅԼԱՐ
ԴԷՐԱՆ ՆՈՂՈՒՐՐԱՐ
ԴԷՎԱԿԱՂՆՐՆԿ
ԷՆԿԱՅԼՐ

çuvučılarım
şahat
çaçan
çapsagay
soňra
siyındırgay
tügätmä
yebermäs
küydürmäç bilä
ošta başladı
tüşkăylăr
terän çoyurlar
tebäsiniň
engăyl(ä)r

ՆԱԿԵԱԿԵԿՈՍԵԷ
Ի ՍՎԱՌԷԼ
ՈՐ ՈՆ ԱԾԷ
ԱԿՐԵԿԵԼՈՒՔ Է
ԱՆՆԿ ԵՐԿԵԿ՝
ԱՆԿԵՅԻՆ
ԽՈՐԽՈՐԱՍ
ԴԱԳԱԹՄԱՆ
ԻՉԵԷՆ

8 - Ը:

ՍՈՂՐՆՍԻԿԵԿԱԿ
ԵՂԾԻ
Ե ՀԱԿՈՒԿՆ
ԹԷ ԱՂԿ
ԾԵՆԱԿԵՐՍԱԿ
ԽԱՇՆ Ե ՂԱՐՉԱՐՆ

ԴՕՉԱՐՐՆՍՈՒՆ
ՎՈՒԳՈՒԿԱԿ
ԽԱՐՉԻ ԴՈՒՐՈՆՆԻ
ՍԱՐՄԱՆ
ԽՕԼ ԻՉԻ
ԽՕԵՈՆ ԴՈՒՎԱՐՆՐ

töşlärindän
buzulgay
çarši turuçi
därman
çol işi
çoyun, tuvarni

9 - Թ:

ՍԿԱՐԱՍԵՅԻՆ
ՍԱՍԿԵԿԵՐ
ՐՆԿԼԱՆ
ԱՌԿԷ
ԱՆՈՂՐԷՆ
ԴԺՈՒՍ

ՔՐՈՆՍՈՂՐՆԿԱՅԼԱՐ
ՕՉԱՇԳԻՆԿ
ՎԱԳՂՐԱՐ
ԴՈՒՂՔԱԿ
ԱՆՍՈՍ
ԴՄՄ՝

küçsüzlängăylăr
öçăştinğ
battılar
tutkay
anda
tamuç

9/10 - Թ:

ԴԷՎ

ԵՕՐՈՒՔԱՆ

yoluxkan

<i>անտես</i>	<i>գօրումսուզ</i>	körümsüz
<i>վարանեալ</i>	<i>պուսուպու</i>	busulup
<i>[մ]որուջ իւրում</i>	<i>օրմանտա</i>	ormanda
<i>ձգել զնայ</i>	<i>երխմակա</i>	yixmaga <i>alarni</i>
<i>զի մի ևս ավելուցու</i>	<i>քի տաղըն այրմակայ</i>	ki dayin aytmagay

10/11 - Ժ:

<i>կապարճս</i>	<i>սատախլարըն</i>	sadaçlarin
<i>արտեանտնը</i>	<i>գէր իքլարը</i>	kirpikläri
<i>ծծում ք</i>	<i>կուկուրդ</i>	gügürt
<i>միրիկ</i>	<i>տուֆան</i>	dufan

11/12 - Ժա:

<i>ապրեցոյ</i>	<i>խուդխար</i>	çutçar
<i>(44r) ա[յ]ժմն</i>	<i>Հալի</i>	hali
<i>Համարձակեցայց</i>	<i>Ֆարահան պօլիխմ</i>	färahan boliyim
<i>է պատիկ</i>	<i>է քրադ</i>	7 krat

13/14 - Ժգ:

<i>ասաց անզգամն</i>	<i>Հարսդ. ֆահամնզ</i>	<i>aytti</i> harsiz, fähamsiz
<i>խոտորեցան</i>	<i>սա դըլար</i>	saptılar

14/15 - Ժդ:

<i>մերձատրաց</i>	<i>ետուխդայլի'</i>	yuvuçtagilärindän
<i>կաշառ</i>	<i>մզտա</i>	mızda

15/16 - Ժե:

<i>աճախե[ս]ցին</i>	<i>արդդըլար</i>	arttılar
<i>վաղվաղե[ս]ցին</i>	<i>դեզլանկայլար</i>	tezlängäylär
<i>որ ա[յ]սրէն</i>	<i>քի մոնտայ</i>	ki munda
<i>վայելչութի</i>	<i>քծնանմախընկընկ</i>	könänmäçijniñ

16/17 - Ժզ:

<i>խիստ</i>	<i>պէք</i>	bek
<i>ի ալան</i>	<i>պօպաքըն</i>	böbäkin <i>köznüñ</i>
<i>տառպցեցին</i>	<i>զապուն էգի'</i>	zabun ettilär
<i>ի ճարպս'</i>	<i>սեմիզլիքինտա</i>	semizlikindä
<i>արգեան</i>	<i>դիեօվլու պօլտուլար</i>	tüyovlu boldular
<i>պատեցան</i>	<i>տօլաշդիլար</i>	dolaštılar
<i>ուշ էդին</i>	<i>խուլախ խօյ</i>	çulax çoy
<i>Համարեցան</i>	<i>Հեսե լանտըլար</i>	heselpländilär
<i>յորս</i>	<i>ավկայ</i>	avga
<i>դարանեալ</i>	<i>պուսուպու</i>	busulup
<i>ժամանեայ</i>	<i>էդիշ</i>	yetiş
<i>խա անեսա</i>	<i>դիլկին</i>	tüygin

գաղսն՝օրճօր ի զմնացուածս	եա ուխլուխունկ պիլա խալկանըն	yapuxluxuñ bilä çalğanin
17/18 - ԹԷ:		
ապրեցայց երկունք մահու վիշտք փայլատակունք նր Հատան և էջ. և մէք	ապրանկիլիմ դօլլանմախը օլում դօդխարլիլը եաշնայմախ գէսիլտի խարամղուլուխ դիպինայ	abranıyım tolyanmaxı ölüm totçarlixi yaşnamax kesildi da endi, da çaramγulux tibirä
սլացաւ ծածկոյթ յարկք օդոց ի փայլատակել կայծակունս որսոց ցրուէաց աղ երք և ի շնչել (44v) զգուշացայց անս ' զթիւրան քև երդջերուի = եղջերուի ընդարձակեցեր ի ստորէ կամաւ գռէՀնաց վրէժ արկացողաց [Exodus 15: 1-19] զհեծեալս և զերիվարս ընկեց սպառզինաց զէղէգն գիզան կացին զավարն արկից կապար սաստիկս զարուեստս անակետի՛ ըշտացոց	աղընտը եա օվու օթախլար Հայվանընկ եաղգրամախ ուչխունլու գօգրատը դաղըդը չօվրախլարը տա դընըխընս սաղդ պօլլիլիմ էր խախուգլարնը սէնինկ պիլայ մարանընկ ավլախ եդդինկ դիպիմայ պալչխըն օրամլարնընկ օշ օշաշգուրուչիլարըմ՛	ayindi yapovu otaxlar havanıñ yaltramax uçxunlu kökrädi tayi(t)ti çovraxları da tınıçına saxt bolıyım er çaçutlarnı seniñ bilä maralnıñ avlay ettiñ tibimä balçixin oramlarnıñ öç öçäştürüçilärim
	աղլանկանլար տա աղլարնը սալտը եառաղլըլարնը խամըշը եղըն դուրտուլար դալաննը ուրիլիմ՛ խօրղաշին մուխքամ էշալար թա օրունկա արափիսդաննընկ	atlanganlar da atlarnı saldı yaraylılarnı çamişni yiyin turdular talanni uriyim çoryaşin muçkâm peşälär taboruña Arapistannıñ

փութացան
քարանկյին
այամ
երկինք պատմեն կանոն

ճաշթլանտըլար
դաշ խայդքայլար
պու գեղ

džähtländilär
taš çaytkaylar
bu kez
[«Kök aytar» ganonu]

18/19 - ՃԸ:

խոսքս
արևու
սկայ
նորուն
ի տապոյ
նոյն
'է
քան զականս
պունկնս
մեղու խորիսիս

կալաճի
քուն դօղ'
ազնավուր
անընկ
խզովունտան
օլ
տուր
նե քի պահալի դաշ
օզդան
մ քեսաք չկյպալ

galadžı
kun toγušu
aznavur
anıj
çizovundan
ol
dur
ne ki bahalı taš
özdän
1 kesäk çibal

19/20 - ՃԹ:

անկյութե = անձկութե

դարլինընկ

tarlıçnıj

20/21 - Թ:

պսակ ի քարե
գտցի
գիցես
ի Հոոց ի Հուր

դաճ պահալի դաշդան
դա ուկայ
խօյկայսեն
եսլընընայ

tadž bahalı taštan
tapulgay
çoygaysen
yalinına

21/22 - Թա:

անասցեր
ի ստեանց
անկն
զուարակ
ցուք քերք
մենչէ
ի քիմն իմ
կցեցաւ
(45r) զմիամարութի իմ

խուլախ խօյմն
եմչաքլար
դուշդում
սըղըրլար
պուղալար սեմիզ
մոնկրար
դանլիմնայ
եսպուշդու
եսլըրզըն անամընկ
մէսիմ
մոնկուզտան
գարգարնընկ
ճնս տայֆայլարնընկ
անընկ պիլա դիրիլիր

çulax çoyma
emçäklär
tüštüm
siçirilar
buğalar semiz
muğrar
tañlayıma
yabuštu
yalçizin anamnıj
menim
müjüzdän
karkar(d)a(n)nıj
džins tayfalarnıj
anıj bilä tirilir

եղջերե միմեղջերե

տողմ (=տոճմ) ազամյ
նովաւ կեա՝

22/23 - Թ :

ի վայրի
անոյց զիս

դուզտակի
պէսատը

tüzdägi
beslädi

ցո՛ւպ դաւազմն զանապակ ար ”	դայախ դայախ զուլալ իջիրտի	tayaχ tayaχ zulal içirdi
23/24 - ԻԳ: լրիւ իւրով	դուկալլիքի պիւլայ	tügälliki bilä
24/25 - ԻԳ: Հեզոց կակարանս իւր զի միամօր կցորդ	սէքինլարկայ պիթիքլարըն պիրկինանսը անամընկ օրդախ	sekinlärgä bitiklärin birginäsi anamniņ ortay
25/26 վայելչութի արեւնաՀեղ ած	շօղրաթին խան դօքուչի թէնկրի	şöyrätin χan töküçi teņri
36/37 դալարի Հուլուեսցես առակեալ իցեն լուեայ Հեզք են փափկասցին սպասէ զատամհնս Հարկանել խորտակեսցի ուղղին կործանեսցի [ծեռն]կալու է	եսշ դուդուկայսէն օխշաշանը դրլար դիյիլ սէքինտիրլար Հուզուր չաշուդար դիը ուրմակա եանչքայլար դուզադըլըր էիւրկայ դուդուչիտիր	yaš kütülgäysen oχšašlaniptirlar tiyil sekindirlär huzur čašutlar tišläri urmaga yançkaylar tüzätilir yixilgay tutuçidir
103/104 ձօրձս վերարկու պաշտանեայք Հուր կիզելըյ սաՀման ընդծործորս վայրի ցիրք = ցիրք ուսուցեր արաք[ի]	թօն գիյինիշին ես ես օվլու խզմաթքարլարը օթդան գոյտուրուչի չէք ես Հրանիցա րիւը րիւըտը քիյիք եսպան ես էշաքլարը օսուրտուն լակլակընկ	ton kiyinišin ya yapovlu χizmätkârlari ottan küydürüçi çek ya hranica pürxil[d]i pürxil[l]di kiyik yaban ya eşäkläri östürdüņ läglägniņ

<i>նապաստկաց անդոյրր 104/105 կշտամ Էաց Երցծ</i>	<i>խօյ Էա սէրնա ավլախ</i>	χoy ya serna avlaχ
105/106	<i>ազարլատը չէշդի</i>	azarladī češti
<i>անսացի (45v) Եկումն գարշէցոյց</i>	<i>Ֆիքիր Էդդիլար տընըխլըխ իկրանչիլի Էդդի</i>	fikir ettilār siniχliχ igrānčiliχ etti
[Isaiah 38: 10-20]		
<i>ազգատոհմէ</i>	<i>ուրուկ գօգում</i>	uruγ köküm
106/107		
<i>գարշէին աղտա[ղ]տուկս ճաչիճս</i>	<i>իկրանըր Էտի պալչիլը կօլլու</i>	igrānir edi balčīχli göllü
118/119		
<i>մածաւ</i>	<i>ույուտու</i>	uyudu
109/110		
<i>զարուսեակ</i>	<i>չօլ ան Եօլտուկ Էա կունաշ</i>	Çolpan yolduz ya gunāš
68/69		
<i>Հիւր</i>	<i>խօնախ</i>	χonaχ
114/116		
<i>դինև Երկունք զանձկութի</i>	<i>չօվրա ինչխամախը դխպլինը</i>	čövrä inčχamaχi tiχizliχni
117/118		
<i>անկեան</i>	<i>պուշխախ</i>	bučχaχ
118/119		
<i>ընթացա արգէլի ԼԷՈԷա զըուէ[ս]ցէն զրպարտութէնէ</i>	<i>Էուկուրտում դիյդիմ խատակին իքըլիսլակայլար իՖդիրաննդան Էա պօշ պօրչլուարտան ախըն սու</i>	yügürdüm tiydim χadagin χiyiχlagaylar iftirasından ya boš borčlulardan aχin su
<i>վտակք</i>		

տարաժամու հեղեն անարգոյրոնս	վախոսզ ինճկոկոյրլար ճիկէրսիզլար	vaxtsiz indžitiyirlär džigersizlär
49/50		
վերուստ	եօլարդին	yoyartin
106/107		
հիգս	պէքլօլուն եա խալխար	beklövün ya xalx[a]lar
122/123		
տիկնոչ	պիքասը	bikäsi
17/18		
ղթիւրեալն	խախուղլարնը	xaxutlarni
126/127		
թօթա երոց	սիքուչիլար	silküçilär
128/129		
դուն	կարտանին	gärdanin
130/131		
մանուկս սարդուցեալ ի ստենէ անդրէն ի նոյն արդեաք	օղլան ուրուլիշ դօշլարն անսօխ անկար Հալպաթ	oġlan urulmiš töşlärin andox [<anda ox] anjar hälbät
26/27		
սակայն	Հալպաթ	hälbät
136/137		
կցեացի թշուարական	եա ոչքայ դա ոն	yapuškay zabun
139/140		
կայծակու	քօմուրլար	kömürlär
138/139		
Հանդարտեմ՝	չտամանտր	çidamandır
140/141		
կցորդ արգեւան	օրթախ դիլիլտիլար	ortax tiyildilar

143/144

շտեմարանք
խրամատուժի
Հրապարակ
ցանկոր

Հում խարման
Էսիդլիք
մահալատայ
չէդանլարընա

hum[na], ɣarman
essizlik [= eksiklik]
mahalada
çetänlärinä

146/147

Եկեալ
վէրս
պատեցին
ան
սկայի

սրնրխ
երալար
չուրկայտըլար
եդիշմախ
ազնաւուր

siniç
yaralar
çürgädilär
yetiřmäç
aznawur

146/147

պատդամք

այդուշու

aytuřu

Деяния 1: 4

սպասել գործք առքլց
ան զ անս

թօզկայլար էտի օվէին

tözgäylär edi povinen

(46r) 146/147

ասրը
և զվէգ
սառն
չնջեցեն

դիֆդիքնի
թուաննը
պուզ
ուֆուրուր

tiftikni
tumanni
buz
üfürür

[Habakkuk 3]

ճառագայթ
Հարուածք
դիտեաց
կապարճից
ի սաստկութենէ
անդգնութին
գաղտնիս

իշիղլարը
դօլուշլար
դինդի
սաստիլարը
մուխքամլիլընկ
պիզմիլիլընկ
եաշիրդին

iřıyları
tövüřlär
tin[t]ti
sadaçları
muçkâmlıçııı
bizmilikiıı
yařirtin

[Isaiah 38]

ծիծառ
[Deuteronomy 32]

խարըղաչ

çarliyaç

աւական
[Exodus 15]

եդկինչա

yetginçä

կապար

խօրղաշին

çoryařin

60/61

աշտարակ

պուռճ

burdž

51/52

խըլեցե

ուզկայ

üzgäy

566

<i>կրցեցաւ</i> [Isaiah 38] <i>մնճըչէ</i>	<i>եսպուշտու</i>	yabušdu
58/59 <i>դաւդանճեացին</i>	<i>եանկշակայլար</i>	yaňşagaylar
49/50 <i>կարծեցեր</i> [Deuteronomy 32] <i>առՀաւիկ = արՀաւիրք</i> [Isaiah 38] <i>մէնջեցի</i> <i>Նուաղեցին</i> <i>լըքի</i> <i>փարատեցոյց</i>	<i>սընդըրդընկ</i> <i>խալապալար</i> <i>դիյիլըր էտիմ՝</i> <i>էքսիլտիլար</i> <i>էքսիլտի</i> <i>գէդարտը</i>	sündirdiŋ = saŋindiiŋ çalabalar tiyilir edim eksildilär eksildi ketärdi
43/44 <i>Նախատորդին</i> <i>այս մին ախանճ իրկանն է</i> <i>* կատականայ</i> [A margin note:] <i>* 19 այսմինա խանճիրկա նոն է:</i>	<i>երըպլայ էդուչիմնի</i> <i>մասխարալէիկա</i>	irısvay etüçimni masxaralıχka
44/45 <i>վերջաւորս</i> <i>պաճուճեալ</i> <i>պաճուճեալ</i> <i>զմնուս</i> <i>տաշին</i> <i>սկասիւն</i> <i>փորսկրէից</i> <i>ածցեն</i>	<i>էդաքլար</i> <i>տաննաթքան</i> <i>շաւհրաթլանկան</i> <i>միրայ</i> <i>թէմեան</i> <i>խիարշամպար</i> <i>Ֆիլ սովաքլարընտան</i> <i>քուվուրկայլար</i>	etäklär donatkan šöhrätlängän mira temyan χiyaršambar fil söväklärindän küvürgäylär
36/37 - ԺԲ <i>խորտակեցին</i> <i>կալու է</i> <i>խտորեայ</i>	<i>եանչքայլար</i> <i>դուդուչիտուր</i> <i>քերի պոլ</i>	yančkaylar tutuçidur keri bol
5 <i>մերժեայ</i>	<i>երախ</i>	yıraχ [= keri et]
36/37 - ԺԲ <i>դատապարտէ</i> <i>զի գոն</i>	<i>սուչլու</i> <i>զէրայ պարտըր</i>	suçlu zerä bardir

մնացուածք առն
կորիցէ
վերակացու է

նասի ի ատամընկ
իժքայ
քօզադուչխտիր

nasipi adamnĭj
itkăy
közätüçisidir

37/38

ենն ծանր
նեխեցան
անդգամովե
տառապեցայ
ռնայդատէին
և ոչ գոն խօսք

իք աղըր
իրինլանտըլար
սեզսիքլիքինինկ
զապունլանտըլ
զուլում պիլայ
տա պօլմակայ սօզ

yük ağır
irinlândilär
seziklikimniĭj
zabunlandim
zulüm bilä
da bolmagay söz

38/39

(46v) ջեռեա՛
քանիծն է
և կար զօրովե՛
ամենեկին
մնեղի
ապաքէն
ի գուր
կամ կար
թոյլ արա

խըզտը
նե խատարտըր
տա քուչլու՛ խու՛
պարչա պիլա
թէնլի
ալայ օխ
Հէչ երկ՛
եա քուչլու
պօշ էթ

χizdi
ne χadardir
da küçlü χuvatniĭj
barča bilä
tenli
alay oχ
heç yerg[ädän]
ya küçlü
boş et

39/40

Հեր

սաչի

saçi

40/41

ի մակիճա
յանկողինս
շրջնջէին
աւերուցու

թօշաք
օրնուն
քս պարլար էտլար
արդրխ

töşäk
ornun
kispislarlar edilär
artix

41/42

ոպ փափաքէ
սաՀանայ
ս աւանք
և ալիք

նեչիք Հասրաթդըր
ախընլարընկընկ
իպանմախլարընկ
տա թօլըրնլարընկ

neçik hasrättir
aχinlariĭniĭj
yubanmaχlarĭj
da tolyunlarnĭj

43/44

իլեաց
յափշտակեցին
վաճառեցեր
կատականաց
Հալածչի
կցեցիան

ուզտու
թալատըլար
սա[դ]դընկ
մասխարալիսգա
խուվուչինինկ
պիրիքդի

üzdü
taladilar
sa[t]tiĭj
masχaralχka
χuvuçiniĭj
birikti

44/45

զարտդամն
սիռեցան
՝ ած
լարեա
ուղեա

կալաճիլարընկնընկ
եայիլտի
խուշան
խորկին
դուզալձքին

galadžiläriṅniṅ
yayildi
xušan
xorḡin
tüzätkin

45/46

գոչեցան
վաղորդան
զէնա խորտակեաց

չախրրտըլար
երդատան
եարաղլարնը
սընտրըղալատը
խախանկարնը

čaxirdilar
ertädän
yaraylarni sindiryaladi

զասպարս

çalxanlarni

46/47

աՀարկու

խորխուլու

xorxulu

47/48

Հաստարմատ
կողմննք Հիւսիսոյ

պազըլի գօգ
դիրեասընտա
եարըմքէչանընկ

baziḡ kök
tiräsindä yarimkečäniṅ

երկունք
ասատիկ
զնանա
ի թարսիս
չրչեցարուք զսիուխիս
պաշարեցէք
պատմեցէք զաշտարակս
աւ ո՛հ է սրան կանօնք պրօպատիկէ անձիւն

ինչխամախ
մուխքամ
քերա նը
դարսիսդա
տօլաշինկըզ սիոնու
խա սանկըզ
չովրալմնկըզ պուրճլարըն

inčxamaḡ
muxkâm
kerapni
Tarsistä
dolašinjiz Sionnu
ḡapsanjiz
čövrälänjiz burdžlarin

(47r) գամուրս

ճուվուհչայ եդասիդայ
պերքլիքլարըն

ḡžuvuhča Pet'saita
berkliklärin

48/49

զՀանճար

դարթի նի

tärtipni

49/50

նոխազս
լիւ
նոխազաց
կարծեցեր
գուցէ

էքիլարնը
դուկալլիքի պիլա
էքիլարընկնընկ
սաղընտընկ
շաՀալթ

ečkilärni
tügälliki bilä
ečkiläriṅniṅ
sayindinṅ
šahat

50/51

ջնջեա
աուաւել

պուզկին
այրուզսու

buzḡin
ayruysu

և աղթող
զանայդըս
ցօղեա
միշտկաւ
քաւեայ
պետութ՝
Հանցեն
զուվարակս

տա Էսկուչի
քօրալմականլարնը
պուռք
զօպայ պիլայ
աուրդ
ախալլիսընկ պիլա
չըխարկայ
օկուզնու

da yeñüci
körälmägänläрни
bürk
zoba bilä
arit
ağalixin bilä
çixargay
ögüznü

51/52

ածելի
կործանման
խլեսցէ
զարմատըս

եօրկուչ իդի
եմիրմախըն
ուզկայ
քօզուն. պութախըն.
դամուրուն
եմիշլի

yölgüç iti
yemirmäx'in
üzgäy
kökün, butax'in, tamu-
run
yemišli

52/53

անըսգամ = անզգամ
խտտորեցան ի միասին

Ֆահամնըզ տա Հարսըզ
սա տըլար պիր
օլուրտան
քերաքսիզ պօլտուլար

fähamsiz da harsiz
saptılar bir oğurdan

անպինատացան

keräksiz boldular

54/55

ոխս
աւ
դօղումն
ալին ունէի
զայրանալոյ
միրկեալ
ընկոյ
ի Հրապարակաց
վաշխ և նենգութի
թաքչէի
Հասասար իմ
ծանաւթ իմ
ի վաղորդեան
սլաք
իջուացես
[Deuteronomy 32]

օչ եա օ քայ
աւ
դիթրամախ
դումանիմ պար էտի
զաւհիրլանմախդան
դաշվիշլի
սանկին
մահալարտայ
ասը տա խայիլլըխ
եաշինիր էտիմ
թէնկլաշիմ մէնիմ
դանիշիմ մէնիմ
դանկ մանընա
քէամաք
էնդիրկայսէն

öç ya öpkä
ah
titrämäx
kümänim bar edi
zähirlänmäxtän
taşvišli
sangin [= salgın]
mahalälärdä
asî da xayillix
yaşinir edim
teñläşim benim
tanişim benim
tañ manina
kesmäk
endirgäysen

այրեսցէ և իջցէ
ուս
կուտեցից
սպառեցից
ամ ող = ամ ոխ

օրթասար տա Էսասար
պիրիշին
եղլիյիմ
դուկալլիյիմ
կմէն

örtäsär da ensär
bitişin
yiyiyim
tüğälliyim
gmen

(47v) <i>իւծեալք գազանա եկք</i>	<i>զապունլանկանլար գազանտան սընտրզալական լէշ դուշկան իլան ճէնսլարընտան պէրլի տա արլի սուկրակայլար քի պօլմակայլար օմնուլու կուռքլարը եաման սաղըշլիլար պաղընտան սօդօմտունկ էդի պօուլա դէրաքի տա դիքմասը գոմորտան տա սալմախը օթնունկ օխեւանլա՛ մուրտարսըզ մօհուրլանկան սախլանիլիր օշ տորունսար դաշքա եօուուկան պօշանկան խանիտիր եաղլարըն խասա լարընտան արխայ թօվարմէն եաշնամախը եաուալըլարընընկ քուշայդկայլար</i>	zabunlanganlar kazandan sindryalagan leš tüškän yilan džynslarından berli da arli suvragaylar ki bolmagaylar ömürlü gurk'ları yaman sayışlilar bayından Şotomnuş edi borla teräki da tikmäsi Komordan da salmaçi ötnüñ oxçılanlar <i>iniñ</i> murdarsız = çaräsiz möhürlängän saçlanıyir öç urunsar taška yorulgan boşangan çanıdır yağların çasaplarından
<i>և օղիույզ լեղոյ իժից անհնարին կրնգեալ պահի վրիժոց Հարցի գբարի քեալս լուծեալս ուր են զճարպս սպանդիցն</i>	<i>սորունսար դաշքա եօուուկան պօշանկան խանիտիր եաղլարըն խասա լարընտան արխայ թօվարմէն եաշնամախը եաուալըլարընընկ քուշայդկայլար</i>	urunsar taška yorulgan boşangan çanıdır yağların çasaplarından
<i>Թիկունք Հարկանէմ փայլակն վիրատրեցոց զօրացուսցեն ողորմեա կանոն է այս ով եղ այր գիտենասս</i>	<i>սորունսար դաշքա եօուուկան պօշանկան խանիտիր եաղլարըն խասա լարընտան արխայ թօվարմէն եաշնամախը եաուալըլարընընկ քուշայդկայլար</i>	arça tövärmen yaşnamacı yaralılar <i>iniñ</i> küçäytkäylär
55/56 - ԾԷ		
<i>պատերազմունք մարտընջէին պանդուխտ Թագդագումք գարշա[պա]րի սպասեսցեն</i>	<i>ուրուշլար չարէշէրլար էտի զարիպ եաշինա եաշինա այաղլարըմս գօզաթքայլար ադատընկ</i>	uruşlar çarişirilar = çalişirilar edi yarib yaşına yaşına ayaçlarima közätkäylär
<i>խօստացար</i>	<i>ադատընկ</i>	atadıñ
56/57		
(48r) <i>ի Հովանի</i>	<i>գօլկասինա</i>	kölgäsinä

Նախատինս
ատամննք
սուր սուաներ
խորխորեաստ

մասդարալըդգա
դիշլար
իդի խըլիչ
դէրան չուզուր

masyarali'ka
tişlâr
iti çiliç
terân çuyur

57/58 - ԾԷ

Նիւդէր
արգանդէ
յիժի և դար ի
խէզեալ է
դուլչի ճարտարի
դէղ
ի դէղ ասուլէ
զժանիս
Հեղոյ
ի լարել
տկարասցին
զփուշս
դըժնիք
կիպցէ
գուցցէ

խօզլիյիր
խարընտան
խարա իլան
քի իմու սուր
ճատունունկ ճարտար
օթ
օթ պէրուշի
դիշլարըն
դօքուլուր
խօրուկանտա
խօվուշանկան
դէկանաքլարըն
դըժնիք
օրդայկայ
պարտըր

çozğiyir
çarından
çarayilan
ki yumurtur
džadunuj džadardar
ot
ot beruci
tişlârin
tökülür
çorulganda
çovuşlangan
tegänâklârin
tižnik
örtägäy
bardir

58/59 - ԾԸ

որալ
այց
ընդ երեկոյս
սովեսցեն
զօղանճեսցեն
և սուր է
ցըրվեայ
ընկճեայ
պաշտպան
ընկըլցին
ի կատարածի
տիրէ
տըրտընջեսցեն

ուլամակայ
տարման
գէշխուրուն
աչըղսարլար
եանկշակայլար
տա խըլիչ պարտըր
դաղ էդկին
սալկին
ասարավուշիմ
դուլթուշիրլար
սօլունտա
էյալիք էդար
մըրմըրլանըրլար

ulamaga
därmän
keçxurun
açıxsarlar
yañşagaylar
da çiliç bardir
tayitkin
salgin
abravuçim
tutuşirlar
soņyuda
eyâlik etâr
mirmirlanirilar

59/60

զհարուվաձս
խըստուլթի
զսուգիմ
զհովիտան
իմմ է
գաղայատ
մանասէ

դօվուկանըն
պէրըլիքնի
սուգէմ ուլուսուն
դուզլարըն
մէնիմոիր
գաղայատ ուլուսուն
մանասէ

tövülgänin
berklikni
Sukem ulusun
tüzlârin
menimdir
Kayajat ulusun
Manasê

եր եմ՝ ե ըեմ՝ մնվա յաւագան եդովմէ ուղեցից	եր եմ՝ ե ըեմ՝ մնվա դէկանասէ եդովմաստան դուզայդկիմ	Eprem Mavap tegänäsi Etovmadan tüzätiiyim
---	---	---

60/61

ի ծագաց աշտարակ աւուրս աւուրս օր ըս օրէ	խըրէխընտան մուրճում քուն քունտան քուն քուն արդընտան	չիրիչիւնդան murdžum kün kündän kün kün artündan
--	--	--

61/62 - սղմն կա

առաւել (48v) վերմոյ թիւրեղյ և ի ցանկոյ մերժեղյ	ա[ր]դը՝ խ տուվարնը խախովթանկան տա չէթաննը քերի սալընկան Հօրմաթիմնիյ իւկուրտուլար թօքէնկըզ Հէչդիղար դարթօվլարընտա գարազու ուզադքայլար եազըղլանըրլար նէ պիլա գէլկայ Հաւաս էդմասըն Հար պիրինա	artix duvarni çaxutlangan da çetänni keri salıngan hörmätimni yügürdülär töküniz heçtirlär tartovlarında, täräzü uzatkaylar yaziylanirlar ne bilä kelgäy haväs etmäsin här birinä
--	---	--

62/63

քանխաբատիկ ի ճարպոյ պարտոր՝ աղվեսցուս երդնոյն խցցեն	նէ խատար տա տախըն արդըխ եաղընըն սէմիզլի՝ դուկուլարընըն անդ իչարլար խա ուշկայ	ne çadar da daxin artix yayniñ semizlikindän tülkülärniñ ant içärlär çapuşgay
---	---	--

63/64 - կդ

յիւս գառնուդէ քննեցին մատիցէ	նէմակայ լեղիլըղկա դէրկատըլար գէլկայ	nemägä leyiliyga tergädilär kelgäy
------------------------------------	---	--

64/65 - կդ

վայել է գեսն զակօս ի ցաւղել պսակ	եարաշիր աւզանէ դարլովուն եաղիշինա դաճի	yaraşir özäni tarlovun yayışına tadžı
--	--	---

լուր [ք խոյք մաքեաց 65/66 – ԿԷ և ընդ գետս օտանաւորք իջուցեր խոյովք զուարակս Նոխազս	օրլար խօշարը խօշունլարնընկ տա օզան օդաշ օյախլար պիլա էնդիրաինկ խօշար պիլա դօվարլար պիլա էշկիլար	örlär xočları xoşunlarnıñ da özän ötläş ayaxlar bilä endirdin xočlar bilä tovarlar bilä ečkilär
66/67 գո՛Նասցին	շուքուրլանկայլար	šükürlängäylär
67/68 ձցրվեացեն այնմիկ ի տեղը Նակեցուցանէ զմիակրոնս տյնպէս և զբանացաւոյ (49r) ցաղեացեն ի սինէ թէպէտ յաւեն աժանեկյաւարի ննջեացիք վիճակաց ի գոյն ի գումարկել ձինասցի ի սաղմին մաժեալ կարժէք կառք իւրապատիկ առ աւար պարգևս թերաճաւատից և զճեր սն կաճսովին կորցեցից դօվչաց Անդ Էնիամի	դաղըրկայ անկար երինա սըղընտըրըր պիր երկա պիլա պու դուրու տա աջըլլըլարնը եաղըշ էդսարլար սինա տա քլասա սովունչուքնու այդիյիրլար ուլաշմա դալանմա ճրուլ՝ էդիյիրսիզ այլարնը ուանկինա երդկանընա խարքիպիքլանսար սաղմին՝ տա ույուկլան սաղընիյիսինզ առապալարը թուման քրագ դալան պաշիսիշի խօրիս փանկանլարնը տա սաշին խըսղայ անընկ պիլա դարթիյիմ՝ օկուվուշիլարնընկ անդա Էնիամի	taýilgay aňar yerinä sıyındırır bir yergä bilä bu türlü dä açıylılarnı yağış etsärlär Sina da kläsä sövünçlükñü aytıyırlar ulaşma talan ma = ~nı džirim etiyirsiz paylarnı ränginä yığanına çarkibiklansar Saymonda uyulgan sayışliyiirsiz arabaları tümän kerät talan başçışni çorç inanganlarnı da saçin çisça anıñ bilä tartıyım ögüvüçilärniñ anda Peniamin

զա ուղովնի
 նեփթաղեմայ
 սաստեա
 եղեկան = եղեգան
 և ի դասս երընճոյ

խոտեսցեն
 եգիպտոսէ
 Հընդիկ

68/69 - ԿԸ

ընկլայ
 շրջանք
 կերկերեցաւ
 ապըշտակեալն է
 տուժէի
 անըսգամութի իմ
 մի պատկառեսցեն
 յիւր
 նախասնչաց
 աւ ղւկ քան զմ

(49v) քուրծ
 առակը
 մի ընկլցին
 պըտուգ
 ջըհոր մի գայ ուցէ
 թըշվառութէ
 կորեացոյ
 արկցես
 աւերակ
 յաւելին
 և ի վէրս
 ջննճեսցեն
 ի դիպրութենէ
 քան ըզորթ պատաղ
 եղջերս
 կճղակս
 զեռայ
 Հրէաստանի

69/70 - ԿԹ

ովթայ
 վաշ-վաշ
 մի ամենայր

զա ուղովտունկ
 նեփթաղեմընկ
 օչաշ
 խամիշըինընկ
 տա պօլաքլարընա
 ինաքլարնընկ
 Հէշ պօլկայլար
 մրսրտան
 Հէնդխատանըլար

պա[դ]թըմ
 տօլաշուկլար
 էյիլտի
 խա մյիր էտիմ
 դօզար էտիմ
 էսսիզլիքիմի մէնիմ
 Հարընմնակայլար
 խճնախ
 դասպալովուչիլարըմ
 ծեծ եա դօվուշ եայ
 շապլայ ուրմայ
 խըլտան
 քուրդքու
 պաթըրմասընլար
 այլմնկանը
 խոյու եա մասըն
 զամոնըլուկայ
 էկկին
 սալկայսէն
 ուսդա
 ար[դ]դրտըլար
 տա եառալար
 պուզուկայլար
 դիֆդարընկտան
 նէ քի պէզով եաշ
 մոննկուզլար
 դուաղլար
 խայնաշիր
 Հուհուդլուինունկ

ճաՀ[դ]լան
 վախ վախ
 գէշիքմակին

Zapuyovnuj
 Nep't'ayemniñ
 öcäš
 çamişliçniñ
 da böläkläriniä
 inäklärniñ
 heç bolgaylar
 Misirdan
 Hentisdanlılar

ba[t]tim
 dolaşuxlar
 yeyildi
 çapmiyir edim
 tözär edim
 essizlikimni benim
 harlanmagaylar
 çonaç
 tabalavuçilarim
 dzedz ya tövüş ya şabla
 urma
 çildan
 kültkü
 battirmasinlar
 aylanganı
 çoyu yapmasin
 zamanluxka
 eggin
 salgaysen
 pusta
 arttirdilar
 da yaralar
 buzulgaylar
 diftäriñdän
 ne ki byzov yaş
 münjüzlär
 tuyaylar
 çaynaşir
 džuhutluxnuj

džähflan
 vaç vaç
 keçikmägin

70/71 – Զ

նիշաակ	պուժայ	buta
յաւելից	ար[դ]դրրիյիմ	arttiryim
խարթախութի	Հիլլալինը	hillälixni
դպրութե	պիդիքչիլինը	bitikçilixni
ցարթ ևս	Հալի տա	hali dä
մինչև յալևորել	չախ ախարկինչա	çağ aχarginča da
և ի ծերանալ	տա խարդայկինչա	χartayginča
որչափ	նէ խատար	ne χadar
ի միուսանկամ	դէքրար	tekrar

71/72 – ԶԱ

արքայի	ատիշաՀկա	padisahga
դեղման	դիֆիթիքնինկ	tiftikniḡ
ծագեացի	չըիքայ	çixkay
ի գետոց	րիգալարտան	rikalardan
թարսի	թարսիգնինկ	Tarsizniḡ
կրգղեաց	օթրաչլարնինկ	otraçlarniḡ
արա այ	արա խտան	Arapisdan
և սա այ	տա սա այ	da Sapa
անխայեսցէ	այակայ	ayagay
վաշխից	ասիտան	asidan

[1 Samuel 2: 1-10: Hannah's Prayer].**ա՛՛ դօթ՛՛ աննա՛՛ մայրն սամու՛՛ լի**

չիք	եօխդուր	yoxtur
թուլացան	պօշանտի	bošandi
տկարք վառեցան	քուչսուղար	küçsüzlär
	եսուաղմնտըլար	yaraylandilar
դոր՛՛ծ առքց պշուցեալ դիք	կունայ էին	toçlar da tolu
(50r) այկ և լիք	թօխլար տա դօլու	toymasız
ամուկուն	դօղմասըզ	çöplüxtän
աղ ևաց	չօ լուխդան	galadžidan
ար առելոյ	կալաճիտան	
ի և կա[ն]ոն է այս ոլ է եղ այ		

72/73 – Զ

սակաւիկ մի	ազուլախաբինա	azulaxgina
վերեպ	էքսիքլիք	eksiklik
կալաւ	դուրսու	tudu > turdu = tuttu
արկան	կիրդիլար	kiydilär
ի ճարպոյ	եսղտան	yaydan
զապիրատութի	Հօրմաթսիգլիքնի	hörmätsizlikni
ածէին գերկրաւ	դէզլիլի էտիլար	keziyir edilär yer
	եր ուստոնտա	üstündä
այսրէն	մոնտայ	munda

զուր ուրեմն խոշտանկեալ	Հէշ երկատան.ալայ էսայ դօւլուկան	heç yergädän, alay esä tövülgän
միս' ախյրս աւզէց աւեղի ուր խարսխչիք կու կենան կամ ու ի մորին. նեմիչ ստուդ տա. կանն		
կըշտան անք իմ' և այս ջան է զկատարած տարագիր այլագունեցան ապրատամ'	ազարլամախրմ' տա պու ճահթիբդիր սծնդուսուն եազովսուզ օզկա ըւանլի պօլտուլար խային	azarlamaxim da bu džähtliktir sojyusun yazovsuz özgä irängli boldular çayin
73/74 – Գ		
արաւտի անտառի փայտատաք կոտորեցին և միճուկք գուցէ սահմանս զքարուն այս ուշ յափշտակելոց	գութուլլարընտան արմանտակի պալթալար պիլա սընտրդալադըլար տա ուլու չաքուչլար պիլայ պարտեր չէքլար ալլալպահարներ պու մայան ալըսաալանկանլարներնկ	kütövlärindän ormandagi baltalar bilä sindiryaladilar da ulu çakuçlar bilä bardir çeklär ävälbaharni bu mäyan alyasalanganlarnij
74/75 – Գ		
որժամ ժամ առից էս զսինս զտոյն անապակ արկեալ միուր	խահան վախդ էդսանկ դիրաբին պունու զատասըզ դօլթուրկան չօ բասը	çaçan vaçt etsän tiräkin bunu zadasiz toldurgan çöpräsi
75/76 – Գ		
և զճակատամարտ արք ի սաստէ	տա ճակադ օղրաշին ատամլար ազարլամախրնտան	da džagat oğrašin adamlar azarlamaxından
76/77 – Գ		
ի պահուց տառապէր և ևս անուի' անվի	սաղլամադկա դաշվիշլանըր էտի էլ աք քօ չակընկներնկ	saçlamaxğa taşvişlänir edi elpäk köpçäğijnij
77/78		
զի դիցեն	քի խօյկայլար	ki çoygaylar

դառնացաւ լիացիդ և պընտացիդ	աչըղըտուչի դօղըտուրուպ ադկանլար տա պէք աթկանլար սաստա(դչ)իլարընա օսիադընա էախշիլըխըն տայանընկ էաուտը դուլխուխասայ ախդըրտը արդըրտըլար էազըխ խըլընամանը սուվտուզըուխա մըմըլտանտըլար քուչու պօլիայ իրմախլար էդարլար էտի էկար օթմաքնը Հանուզ պօլսա սօնկրակայ սալտը էադտրտը մանանանը էամախքա կս քուննոնկ տա քէլդիրտի էարըմքէչ[ա] թապօրլարընընկ չադըրլարընընկ անկար թէզինտան զաՀիրլադդըլար ջայլարըն իթջիպի՛ . իթ ջիպինլարին պաղալար պիլա ժանկկա սարընջիսա խըրապլու պիլա. մօրօզ պիլա գուգօլ: կմ խարանչու՛ խ դիպատը այամատը իլլարիկիլարըն գամանընկ էօլ պէրտի խօլլարնը դա ոնուր էտի խախուզ	ačylatučī toldurup atkanlar da bek atkanlar sadaχlarına osiatina yaχšiliχin Dajanniχ yardī tulχuxta aχtirdi arttirdilar yaziχ χilinmayχni suv-suzluxta mīmildandilar küçlü bolgay irmaχlar etārlār edi egār ötmākni hanuz bolsa soηraga saldi yaydirdi manananī yemāχkā geškünniχ da keltirdi yarimkečā taborlariniη čatirlariniη aηar tezindān zāhirlättilār čaylarin itčibin, itčibinlār bayalar bilā žaniggā sariničχa χiravu bilā, moroz bilā kukol gem χarančʻiχ tibādi ayamadi ilgārigilār Kamanīη yol berdi χoylarni tapunur edi χaxut
ին կապարճս ուխտի զէրախտիս տայանտ ” Հերձ ի տիկա Հոսեաց յաւելին ի մեղանչէլ		
անջրդի տրանջեցին կարող իցէ վտեակ խաղային աղէ Հաց ևս կարասցէ		
ապաղէաց տեղեաց մանանայ ի կերակուր Հարաւոյ և ած զՀիւսիւսի անակի զլրանոգ յայսմ՛ ութապէս զայրացուցին զգետս չանճճ՛ . շանաճանճ գորտիւ ժանգոյ մա[րա]խոյ էղէմամ՛		
աւ մթ զորումն (51r) դիմեցոյց ոչ անխայեաց անդրանիկս գամնա Հորդան էտ զՀոտ ստացեալ է թիւր		

ի ագինս և դրաւշէլոգ	կուրքլարընտա տա էծնկանն փուտլարը պիլա խեղովտա դիյտի քօրմամիշ էդբի եսա դուդու սծնդուկի դօղկանլարտա դուդմա դուդար էտի	gurk'larında da yongan pudları bilä iSelovda tüydi körmämiş etti yas tuttu soñyugi toyganlarda kütmä kütär edi
------------------------	--	---

78/79

Հիդս մրգապահաց արկին զդիակունս գէշ թուջնոց Հեղ առ ի խնդրել շահես սպանանելոց	սալաշին եմիշ սախլավուչիլարննկ խօյտուլար թէնլարնը լէշ ուջար խուշլարկա դօք իզտամախ ուջուն դուդբին օլտուրկանլարընս	salaşin yemiş saɣlavučılarniñ çoydular tenläрни leş uçar ɣuşlarga tök izdämäɣ üçün kütkin öldürgänlärinä
--	---	--

79/80

ն Հովուեսդ ջամ էցեր այգի զարմատըս արոնակ զորթ ի գետս են շառափոք զցանկ կթեն անցաւորք ապականեց յանտառի և երէ վայրի արածեցաւ ած զրուեսց դարձ (51v) This page was lost.	էջ քուդուչիսի եդիրտինկ պաղնը գօգուն պուդախլարը դէրաքէն իրմախլարտըր մատղաշ պուդախլարը չէդանըն սաղրիրլար քէջքանլար պուզտու օրմանտակի տա քիյէք եսպան քուդուզտու թէնկրի խուկադըլլարննկ խայդի	ey tutuçisi yedirdiñ bayni kökün butaɣları teräkin irmaɣlardir madyaş butaɣları çetänin sayiyirlar keçkänlär buzdu ormandagi da kiyik yaban kütüldü Teñri ɣuvatlıların ɣaytip
---	---	--

(52r) 123/124

ընդ ու[ղ]խա որտողաց	ախընլար տա աւշինընկ	aɣınlar da avçiniñ
------------------------	------------------------	-----------------------

124/125*յափշտակուե**խա մախ պիլա*

çapmaç bilä

125/126 - ԶԻԵ*վարեին**Հնձենոցեն**երկրեաք**զուխա = զուխը**զորայս**սապան սուրարըար էտի**չալկայլար**սօվունկանլար**Ջայլարնը**օրախլարն*

saban sürärlär edi

çalgaylar

sövüngänlär

çaylarni

oraçlarin

126/127*վաստակին շինողք**տքնին**արդյարիք**վարձք**որովայնի**թավթավեղոց**առ դրան**էմկանիիր եասավուչիլարը**օյախդըրլար**Հալի դուրունկուղ**դօլօվու**իւրաքինինկ**սիքուչիլարնընկ**էշիքդա*

emgäniyir yasavuçilari

oyaçtırlar

hali turuñuz

tölövü

yüräkinij

silküçilärniñ

eşıktä

127/128*այգի վայելուչյանկինս**տան**նր տունկ ձիթենայ**պուղալի քօրքլու**պուչխախընա օվունկնունկ**եանկի թիքմա**զայթուն դէ*

borlaliç körklü

buççağına üvüñnün

yañi tikmä

zäytün teräkinij

128/129*ազում անգամ մարտեան**ընդ իս**ոչ աղթեցին**ղթիկունս**ընդերկար**խորտակէ զուլն**տանիաց**ի ունն**ոչ ելից**Հնձասըն**զգրկս**առ նօքաւք**քօ քերադ**չա[ր>]իշդիլար պիրկամա**ենկմատըլար**արխամնը**ուզուն**եանչար կարտանին**տամտակի. օվտակի**օվուչքա**դօլտուրմատը**չալուչի**խուչախըն**ալար սարդըն*

köp kerät çariştirar >

çalıştilar birgämä

yeñmädilär

arçamnı

uzun

yançar gärdanin

damdagi, övdägi

ovučka

toldurmadı

çaluçi

çuçağın

alar sartin

129/130*կեալ**քաւուի**ի պաւէ առաւաւտու**դուրմա**արըդմախ**վախղընտան էրդանընկ*

turma

arıtmaç

vaçtından ertänij

130/131*և ոչ զ աւսան**տա նէ եուպանմատը*

da ne yubanmadı

սարտուցեալ ի ստենէ
անդրէն ի նոյն

131/132

Հեզուի
կամ նինջ արտեանաց
տիրանաց
յեփրաթա
ի դաշտս մայրեաց
տապանակ
կտակարանք
երդուաւ
և ոչ ստեաց նմայ
չեմ գիլսել և ոչ խմղուի

(52v) ասէ
այս է
ընդ սա
երիցանց
երիցունք
ծագեցից

132/133 – ԾԷ

վայելուչ
գի
իջանէ
մուրուս ահար' օվ
և ի մորուայն
ի գրապան
ի Հերմոնէ

133/134

ո՛ կայք

134/135 – ԾԸԳ

զհողմն ի շտեմարանաց

անդրանիկս
ի մէջ քս
զսեհոն թգր ամուրհաց'

զովք թգր ասան

քանանաց
մխիթարի

ուրումիշ դոշարտան
անտօխ անկար

սէքինիքին
էա եփու գօզարրմն
նէմն երլարրմն
յեփրադատան
դուզունա օրմանտակի
դաշ
պիթիքլարր
անդ ի ձգիյ
տա տուրու եալղան
տա անկար տա նէ
խուզուրղուլուի
այ[դ]դի
պուտուր
պունկար
քչլարրնա
պսպալար
չխարիիմ

քօրքրու
նէ
էնար
սախալրնա
սախալրնտան
գօգտունա
Հերմոնտան

քիմ պարսիզ

ելինիյ արմանլարընտան
էա Հումնա"
իլիարկի գօղկանլարրմնը
արանկա
զսեհուխու խանըն
[ամուրհացի]լարրն
[ովք]նո(ւ) խանըն
[աս]աննընկ
[քանան]ացլարրնկ
օվունուր

urulmiş töşlârdân
andoç [<anda oç] aņar

sekinlikin
ya yuçu közlârimâ
nemâ yerlârimâ
Jep'ratadan
tüzünâ ormandagi
taş
bitiklâri
ant icti
da dugul yalyan da
aņar, da ne çuturyuluç

aytti
budur
buņar
kahanalarına
babaslar
çïħariyim

körklü
ne
enâr
saçalina *Aharonnuç*
saçalından
köksünâ
Hermondan

kim barsiz

yelni çarmanlarından
ya humna"
ilgârgi toyganlarimni
araņa
zSehovnu çanin
[Amurhaçi]larniņ
[Ovk]nu çanin
[Pas]annij
[K'anana]açilärniņ
övünür

<i>պիտիյ</i>	<i>ղևեանդն</i>	Łeweanյոյ
135/136 – ԾԳԷ		
<i>իշխանական տուրնջեան եհերձ աժանեաց երկուս մասունս ընկըղմեաց զփառաւովն</i>	<i>պոյրուխշիլիս քունտուզկա՛ եառտը այլրտը էքի այկա պողտու փառաւնու</i>	buyruχčilix kündüzgä yardi ayirdi eki payga boγdu p'arawo[n]nu
136/137 - ԾԿԸ		
<i>առ գետս ա ելացոց ուռեաց գերիչք գերեվարք ստիպէին կցեացի ի քինն իմ՛ Նախ նրագեցից եդովնս ա ելացոց Թշուռական</i>	<i>ախըն սովլարընա պաղտադլըլարնընկ դալ դերաքլարընընկ օլճա եդուշիլարըմըզ եառըր եդուշիլարըմըզ խըլըխլարըլար էտի եապուշքայ դանկլայինն պաշդա սարնամասամ՛ եդովնանընկ պաղտադլըլարնընկ զապուն</i>	aχin suvlarına Baγdatlilarniγ tal teräkläriminγ oldža etüčilärimiz yäsir etüčilärimiz χiyixlarlar edi yabuškay taηlayima bašta sarnamasam Etovmaniγ Baγdatlilarniγ zabun
137/138		
<i>Հրեշտակ</i>	<i>էլչի</i>	elçi
138/139		
<i>Հանդարտեմ՛ Հանդարտեմ՛ ոչ թագեաւ ընդ ստորինս արու[թինն] = մեծարւոյ</i>	<i>չրտաման պօվրաքլարըմը եաշիրիլմատը աշախլիսըն տա Հօրմագթա</i>	čidaman bövräklärimni yaširilmađi ašaχlixin da hörmättä
[139/140]		
<i>յաունէ</i>	<i>ատամտան</i>	adamdan
[138/139]		
<i>դու ստացար</i>	<i>սէն դա դընկ</i>	sen taptinγ